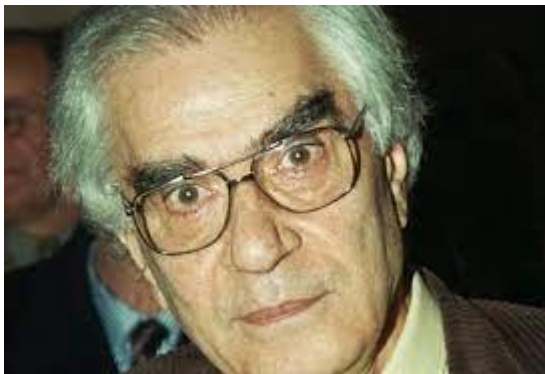
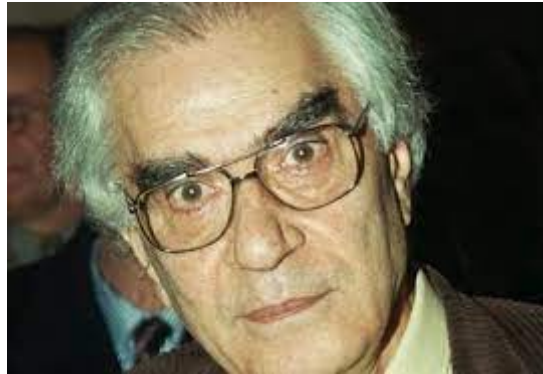

Αυτοκτονική αρχηγοθηρία (του Χρήστου Γιανναρά)

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

Σε δύο μήνες λήγει η επετειακή χρονιά - διακόσια χρόνια από την επανάσταση του 1821. Θριαμβολογήσαμε για τον τότε ξεσηκωμό, μέτρια ευτυχώς αλλά και σαφώς δίχως επίγνωση ότι απλώς «μεταλλάξαμεν τυράννους» (Παπαδιαμάντης). Κανένας θρήνος για τη χαμένη - ξεχασμένη αυτοκρατορία του κοσμοπολίτικου Ελληνισμού, τον καημό της Ρωμισσύνης. Στα τετρακόσια χρόνια της σκλαβιάς είχαμε επιβιώσει με ενεργό τη συνείδηση του νικημένου άρχοντα κοσμοπολίτη, ενώ στα διακόσια τής δήθεν «ανεξαρτησίας» αφεθήκαμε στον εξευτελισμό του μίμου και μεταπράτη - «νάνου ανορθουμένου επ' άκρων ονύχων και τανυομένου να φθάσει εις ύψος και φανή γίγας».

Υπέκυψαν και οι Τούρκοι στον πειρασμό του εκσυγχρονισμού - εκδυτικισμού. Ομως μοιάζει να μην έχασαν ποτέ τον αυτοσεβασμό, τη συλλογική τους περηφάνια. Χάρη στον Μουσταφά Κεμάλ κάποτε, και σήμερα χάρη στον Ταγίπ Ερντογάν, σώζουν τον «αέρα» (αυτοπεποίθηση και αγερωχία) αυτοκρατορίας σε νεωτερική μετάλλαξη. Δεν εξουσίασε την Τουρκία ούτε η ευήθεια της βενιζελικής αγγλοφιλίας ούτε η καραμανλική ξιπασία («να γίνουμε Ευρωπαίοι για να γίνουμε επιτέλους άνθρωποι»)!

Παραμένουμε δυσερμήνευτη περίπτωση οι Νεοέλληνες. Κάτω από τον ζυγό των Τούρκων σώζαμε τη μεγαλοσύνη και την τόλμη της αρχοντικής, αυτοκρατορικής μας καταγωγής, ενώ «απελεύθεροι» (με αλλοτριωμένο ριζικά τον πανάρχαιο «τρόπο» του Ελληνισμού) διολισθαίνουμε «ανεπαισθήτως» στον ακατάσχετο μιμητισμό και στην αλλοτρίωση - χαμένη πια η γεύση - εμπειρία της ελληνικής διαφοράς.

Και για να μην εγκλωβιζόμαστε σε αφηρημένες γενικότητες, ας επιστρατεύσουμε την τόλμη για τα χειροπιαστά δεδομένα: Με ποια κριτήρια, ποια λογική, ποιον αυτοσεβασμό επανεμφανίζονται στο ελλαδικό πολιτικό παλκοσένικο φιγούρες καταισχύνης από το παρελθόν και ζητάνε να ξαναπαίξουν, με την ψήφο μας, το ηδονοθηρικό τους παιχνίδι; Χάρη στη μεθοδευμένη ακρισία των μαζών, ακόμα και πολιτευτής με καταφανώς χαμηλό δείκτη νοημοσύνης, αλλά με οικογενειακό όνομα πολυακουσμένο, μπορεί να βρεθεί, απρόσμενα, ίσως και στην πρωθυπουργία.

Φυσικά, τέτοιες θλιβερές περιπτώσεις μετριοτήτων με φημισμένο όνομα είναι ό,τι ακριβώς εξυπηρετεί τους ανταγωνιστές μας στη διεθνή σκακιέρα. Οι σημερινοί Ελλαδικοί εύκολα θα λησμονήσουμε το πώς ο υπερόπτης Γάλλος πρόεδρος, το 2011, εξευτέλισε κυριολεκτικά τον τότε θλιβερό Ελλαδίτη πρωθυπουργό απλώς με ένα μονοσύλλαβο ατιμωτικό χαρακτηρισμό - ισόβιο στίγμα. Το ότι δέκα χρόνια μετά, ο ίδιος Ελλαδίτης πολιτευτής διεκδικεί και πάλι αρχηγία κόμματος και πρωθυπουργία, αυτό πια δεν συνιστά παρά μόνο πρόβλημα συλλογικής (εθνικής) αξιοπρέπειας.

Πάντως, σε έναν διεθνή διασυρμό δεν αντιτάσσεις σιωπή, μάχεται - και οπωσδήποτε η μάχη για την αξιοπρέπεια δεν κερδίζεται με πανικόβλητα διαγγέλματα μέσα από γραφικές βαρκούλες στο Καστελλόριζο. Το μόνιμο και σταθερό πολιτικό μας πρόβλημα στην Ελλάδα σήμερα είναι η ελάχιστη ή καθόλου χρήση της κριτικής σκέψης, η ταύτιση της πολιτικής βούλησης με αξιολογήσεις αρέσκειας ή απαρέσκειας, ψυχολογικών εντυπώσεων, ορμέμφυτων (άλογων) παρορμήσεων.

Μια τίμια διάγνωση θα αναγνώριζε ως θεμελιώδες γνώρισμα της ελλαδικής

κοινωνίας σήμερα την αχρήστευση και ανυπαρξία της κριτικής σκέψης και, κατά συνέπεια, της ελεύθερης βούλησης. Η πολιτική (θεσμοί και προσωπικό) έχει ακέραια την ευθύνη αυτής της κυριολεκτικής γενοκτονίας: Ενας ιστορικός λαός αυτοκτονεί, όχι όταν αυτοχειριάζονται τα άτομα που τον συνιστούν, αλλά όταν αλλοιώνεται - αχρηστεύεται - χάνει τον εκφραστικό της πλούτο η γλώσσα του, αλλοτριώνεται ή αμβλύνεται η ιστορική του συνείδηση, αμβλύνεται, τυποποιείται ή εκλείπει η έκφραση Τέχνης των μεταφυσικών του ψηλαφήσεων.

Στα πρώτα εκατό χρόνια από την ίδρυση του συμβατικού ελλαδικού κρατιδίου ο κίνδυνος ιστορικής εξαφάνισης του είδους των Ελλήνων (της εμπειρικής αυτοσυνειδησίας και παράδοσης, της γλώσσας και της Τέχνης) μάλλον δεν ήταν ορατός, το κοινωνικό «κλίμα» άφηνε περιθώρια για την έκπληξη της Γενιάς του '30. Στην αρχή σήμερα της τρίτης εκατονταετίας και παρά τη μεσολαβούσα έκπληξη της Γενιάς του '60, τα δεδομένα έχουν αλλάξει δραματικά. Το στανικά επιβεβλημένο μονοτονικό απέδειξε ότι είναι ευκολότατο να κόψεις στα δυο την Ιστορία, να αποκόψεις έναν λαό, ριζικά και θριαμβικά, από τη μήτρα που τον συντηρούσε με ενιαία ταυτότητα τρεις, τουλάχιστον, χιλιετίες.

Το μονοτονικό ήταν ο κρίσιμος καταλύτης. Αμεσες επιπτώσεις του ήταν η υποκατάσταση των εννοιών από την εικόνα, της γνώσης από την πληροφορία, της πιστοποίησης από την εντύπωση, της συγγένειας από τη σύμβαση, της ζωής από την προτίμηση - επιθυμία. Περίπου.

Μπροστά σε τέτοιου βεληνεκούς ιστορικά εγκλήματα, ακόμα και η κρίση - κατάκριση αχρηστεύεται.

Πηγή: yannaras.gr